

5. postna nedelja, 29. marca 2020

1 Pripravimo **družinsko bogoslužje**. Zberemo se okrog mize oziroma v molitvenem kotičku. Prižgemo svečko, zraven položimo križ ali drugo sveto podobo. Sveto pismo odpremo pri odlomku: Jn 11,1-45. Nekoga izberemo za voditelja bogoslužja.

Danes bomo svetopisemski odlomek brali (prvi del evangeljskega odlomka) in igrali (zadnji del odlomka – posebej označeno). Igralci: bralec, Jezus, Marta in/ali Marija, Lazar, opazovalec (učenec, prijatelji ...). Pri uprizoritvi si lahko pomagamo s pripomočki (npr. rjuha ...). Dogovorimo se tudi, kje se bodo odvili posamezni prizori: od kod pride Jezus z učenci (ljudstvom); kje se srečata Marija in Jezus; kje leži Lazar v grobu in kje se pogovarjata Jezus in Marta; kako Lazar pride iz groba.

2 Potek

Voditelj: Ponovno bomo skupaj obhajali družinsko bogoslužje. Smo Cerkev v malem. V kratki tišini se spomnimo svojih prijateljev in znancev, ki danes prav tako obhajajo bogoslužje vsak na svojem domu. Poimenujmo jih ... (*vsak je povabljen, da pove imena svojih prijateljev in znancev*).

Voditelj: Tako povezani začnimo »v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha«.

Vsi: Amen.

Voditelj: Gospod Jezus Kristus, Oče te je poslal, da ozdravljaš vse, ki so skesanega srca. Gospod, usmili se.

Vsi: Gospod, usmili se.

Voditelj: Prišel si klicat grešnike. Kristus, usmili se.

Vsi: Kristus, usmili se.

Voditelj: Vrnil si se k Očetu, da posreduješ za nas. Gospod, usmili se.

Vsi: Gospod, usmili se.

Voditelj: Usmili se nas, vsemogočni Bog, odpusti nam naše grehe in nas privedi v večno življenje.

Vsi: Amen.

Voditelj: Sedaj skupaj prisluhnimo Božji besedi

Tisti čas je bil neki bolnik, Lazar iz Betánije, iz vasi Marije in njene sestre Marte. Marija je bila tista, ki je Gospoda maznila z dišavnim oljem in mu obrisala noge s svojimi lasmi. Njen brat Lazar je bil bolan. Sestri sta tedaj poslali Jezusu sporočilo: »Gospod, glej, tisti, ki ga imaš rad, je bolan.« Ko je Jezus to slišal, je rekel: »Ta bolezen ni za smrt, ampak v Božje veličastvo, da bo po njej poveličan Božji Sin.«

Jezus je ljubil Marto, njeno sestro in Lazarja. Ko je torej slišal, da je bolan, je ostal še dva dni v kraju, kjer je bil. Nato je rekel učencem: »Pojdimo spet v Judejo.« Učenci so mu dejali: »Učitelj, pravkar so te hoteli Judje kamnati, pa greš spet tja?« Jezus je odgovóril: »Ali nima dan dvanajst ur? Če kdo hodi podnevi, se ne spotakne, ker vidi luč tega sveta; če pa kdo hodi okrog ponoči, se spotakne, ker v njem ni luči.« To je rekel, in nato jim je dejal: »Naš prijatelj Lazar spi, vendar grem, da ga zbudim.« Učenci pa so mu rekli: »Gospod, če spi, bo ozdravél.« Jezus je govóril o njegovi smrti, oni pa so mislili, da govori o navadnem spanju. Tedaj jim je Jezus povedal odkrito: »Lazar je umrl. Zaradi vas pa se veselim, da nisem bil tam, da boste verovali. A pojdimo k njemu!« Tomaž, ki se je imenoval Dvojček, je tedaj rekel součencem: »Pojdimo še mi, da umremo z njim!«

Ko je torej Jezus prišel, je zvedel, da je Lazar že štiri dni v grobu. Betánija pa je blizu Jeruzalema, približno petnajst stadijev od njega. Veliko Judov je prišlo k Marti in Mariji, da bi ju tolažili zaradi njunega brata. Ko je Marta slišala, da prihaja Jezus, mu je šla naproti; Marija pa je sedela doma. Marta je tedaj rekla Jezusu: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, bi moj brat ne umrl; a tudi zdaj vem, da ti bo Bog dal, kar koli ga zaprosiš.« Jezus ji je rekel: »Tvoj brat bo vstal.« Marta mu je dejala: »Vem, da bo vstal ob vstajenju poslednji dan.« Jezus ji je rekel: »Jaz sem vstajenje in življenje: kdor vame veruje, bo živel, tudi če umre; in vsakdo, ki živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl. Veruješ v to?« Odgovorila mu je: »Da, Gospod. Trdno verujem, da si ti Kristus, Božji Sin, ki prihaja na svet.« In ko je to rekla, je odšla in poklicala Marijo, svojo sestro. Skrivaj ji je dejala: »Učitelj je tukaj in te kliče.« Ko je ta to slišala, je hitro vstala in mu šla naproti.

Nadaljevanje zaigramo ali preberemo po vlogah.

Bralec: Jezus še ni prišel v vas; še vedno je bil na kraju, kjer mu je prišla naproti Marta. Judje, ki so bili pri njej v hiši in jo tolažili, so videli, da je Marija hitro vstala in odšla ven. Stopili so torej za njo, ker so mislili, da je šla h grobu, da bi tam jokala. Marija je prišla tja, kjer je bil Jezus. Ko ga je zagledala, mu je padla k nogam in mu rekla:

Marija: »Gospod, ko bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl.«

Bralec: Ko je Jezus videl, da joka in da jokajo tudi Judje, ki so prišli z njo, ga je do srca ganilo in je vzdrtél. In dejal je:

Jezus: »Kam ste ga položili?«

Ljudje: »Gospod, pridi in poglej!«

Bralec: Jezus se je zjokal.

Ljudje: »Glejte, kako ga je imel rad.« »Ali ni mógel on, ki je slepemu odprl oči, tudi storiti, da bi ta ne umrl?«

Bralec: Jezus je bil v sebi spet ganjen in je šel h grobu. Bila je to votlina in pred njo je bil prislonjen kamen.

Jezus: »Odstranite kamen!«

Marta: »Gospod, že ima zadah, saj je četrti dan mrtev.«

Jezus: »Ti mar nisem rekel, da boš videla Božje veličastvo, če boš verovala?«

Bralec: Odstranili so torej kamen.

Jezus: »Oče, zahvaljujem se ti, ker si me uslišal. Vedel sem, da me vsčlej uslišiš, toda zaradi množice, ki stoji okrog mene, sem rekel, da bi verovali, da si me ti poslal.«

Bralec: In ko je to izrekel, je zaklical z močnim glasom:

Jezus: »Lazar, pridi ven!«

Bralec: In umrli je prišel ven. Noge in roke je imel povezane s povôji in njegov obraz je bil ovit s prtom.

Jezus: »Razvežite ga in pustite, naj gre!«

Bralec: Veliko Judov, ki so prišli k Mariji in videli, kaj je stóril, je začelo verovati vanj.

Voditelj: Sedaj nekaj trenutkov premišljujmo, kaj smo slišali in kaj smo si zapomnili. *Kratka tišina.*

- Kako sta se počutili Marta in Marija, ko je Lazar umrl in Jezusa še ni bilo?
- Kaj je verovala Marta?
- Kaj pomeni »vstati od mrtvih«?

Voditelj: Spomnimo se sedaj vseh, ki smo jih imenovali na začetku te naše molitve, in zanje ter z njimi molimo molitev, ki nas jo je naučil Jezus.

Vsi: Oče naš, ki si v nebesih ...

Voditelj: Sledi duhovno obhajilo. Skupaj molimo:

Jezus, verjamem, da si navzoč v Najsvetejšem zakramentu. Zahvaljujem se Ti za Tvojo ljubezen do mene, ki si mi jo izkazal s svojo smrtjo na križu. Želim te ljubiti bolj kakor vse drugo, predvsem pa Te želim sprejeti v svojo dušo. Ker Te ne morem prejeti zakramentalno, Te prosim, da prideš k meni duhovno: prosim Te, da vstopiš v moje srce in prebivaš v njem.

Kratka tišina, da se povežemo z Jezusom.

Voditelj: Hvala ti, Jezus, ker si spet prišel med nas. Hvala ti, ker nam daješ življenje in nas ohranjaš povezane s teboj in med seboj. Naj tega nikoli ne pozabimo.

3 Sklenemo z **znamenjem križa**. Skupaj zapojemo katero od **postnih pesmi**.

Nagovor ob 5. postni – tihi nedelji (A): Jn 11,1-45

Dr. Marjan Turnšek, predsednik SKU

*Človek, ki mu je usojena smrt,
se tako trudi, da bi preprečil smrt,
ne potrudi pa se enako, da bi se izognil grehu,
čeprav je poklican živeti večno.*

Sv. Avguštin, Razlaga Jn, Homilija 49

Letos je prišla tiha nedelja v »tihan čas«, ko je veliko manj zunanjega hrupa in nemira (razen v bolnišnicah in nekaterih domovih za starejše). Za notranji nemir pa ne moremo reči kaj podobnega. Čas pandemije dela še kako nemirno našo življenje. Krst in žar je v teh časih v bližnji in daljni okolici naše domovine, počasi pa tudi pri nas, preveč, da zmanjkuje prostora zanje. A naše življenje ne sme postati »pogrebni sprevod«.

Evangelij o obuditvi Lazarja sporoča veselo vest, da Jezus ne obupuje pred našimi grobovi. Življenje brez Gospoda je kot grob. Kot je rekla Marta: »Ko bi bil ti tukaj, moj brat ne bi umrl« (Jn 11,32). Kjer ni Boga, življenje usiha in smrt poseljuje prostor življenja. Današnje evangeljsko dogajanje poteka okoli groba; šele na koncu se Lazar vrne v življenje.

Grob lahko ima tudi simbolni pomen. Lahko pomeni tudi grobove, ki smo si jih sami skopali ali pa nas je vanje pahnilo življenje. *Grob je simbol vseh situacij smrti, krajev brez pravega življenja, brez upanja.*

Vanje ne zrmo z obupavanjem, ampak s prošnjo Gospodu, naj nas reši iz njih. Kot je zagotovil po preroku: »Glejte, jaz odprem vaše grobove, vzdignem vas iz vaših grobov, o moje ljudstvo« (Ezk 37,12). Odprite srca temu oznanilu!

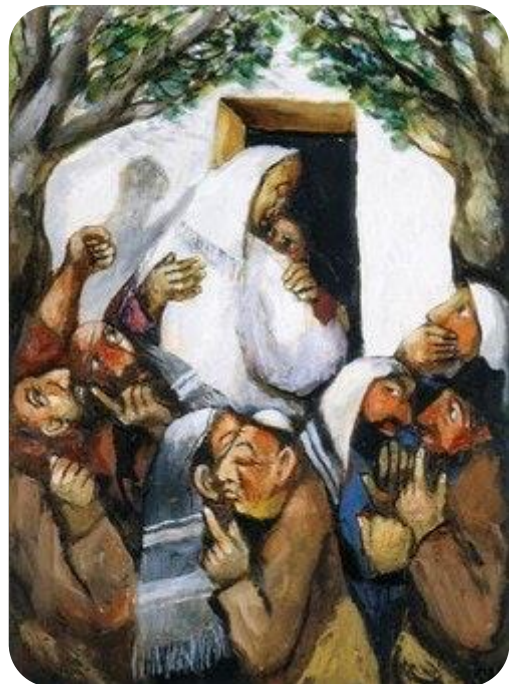
V grobu smo, ko tičimo v stalnem pritoževanju, samopomilovanju brez konca, v jamranju, v obtoževanju drugih, v zaprtosti vase, v žalosti in prevelikih skrbeh ... Čas epidemije je idealen, da zlezemo v kakšnega izmed njih. Marija, Lazarjeva sestra, je doma, miruje in joče. Njen jok je nalezljiv, pretrese. A ji je namenjena beseda: »Učitelj je tukaj in te kliče« (v. 28). Tudi njo kliče iz življenja, ki ga je naredila za grob. *Klic, ki velja tudi danes: ne ostajaj negiben, sedeč doma na kavču (simbolno), in ne delaj iz svojega življenja prostor jadikovanja, strahu, obupa ...*

Jezus te kliče ven (ne dobesedno, moramo ohranjati potrebno samoizolacijo), da ponovno najdeš upanje: kliče te, da pokličeš osamljene, da organiziraš »srečanja« (pa tudi če tokrat samo virtualna).

Vsi smo Lazarji. Njegovo ime pomeni »Bog pomaga«. Marija in Marta sporočita prijatelju Jezusu: »Tisti, ki ga imaš rad, je bolan« (v. 3). Govorita o nas. Jezus nas ima rad in tudi bolni

smo; nekateri na telesu (COVID-19 ...), drugi na duši (negativna čustva ...) ali v duhu (greh). Jezusovo učlovečenje je njegov prihod v Betanijo, saj pomeni »hiša trpljenja« (Slovenci rečemo »solzna dolina«) in zato predstavlja naš svet. Jezus pride klicat »iz grobov«. A vstop v trpljenje drugega ima vedno sorazmerno visoko ceno. Jezus se vrne v Judejo, kjer so ga malo prej želeli kamnati. Da bi rešil prijatelja, se je pripravil soočiti s smrtjo! Koliko zdravnikov, bolniškega osebja, osebja v domovih za starejše, policistov, vojakov, trgovcev, politikov, prostovoljcev ... prav v teh dneh počne isto! Podprimo jih z molitvijo in nato še na druge načine, kot moremo. Kasneje bo Jezus to tudi izrekel: »Nihče nima večje ljubezni ko ta, ki da življenje za svoje prijatelje!« (Jn 15,13). In obuditev Lazarja je res pospešila njegovo smrt, ki se je bomo spominjali na veliki petek.

V situaciji pandemije, pred grobom, pred trpljenjem in smrtjo se odziva vsak po svoje. Marta si mora priznati, da kot Jezusova dobra prijateljica sicer veliko ve o njem, a kljub temu ne veruje, da lahko Jezus temeljito spreminja življenja ljudi. Marta velikokrat ponovi »jaz vem«. Morda tudi naša vera sloni na poznanju, študiju, poglobljanju, vero-uku ... A ko Jezus prosi, naj odmaknejo kamen od Lazarjevega groba, ga Marta želi ustaviti: »Saj že razpada!« Ni še prehodila celotne poti, ki se vije od »vedeti za Božje stvari« do »verovati v Kristusa«. Jezus sam ji pomaga narediti korak naprej: »Vsakdo, ki živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl. Veruješ v to?« (v. 26) A svoj hitri odgovor, da veruje, pred grobom sama zanika s svojo držo. A odlomek je napisan nam, govori o meni in tebi, brat in sestra. Torej: »Veruješ v to?«

Jezus vrne v zemeljsko življenje razpadajoče truplo. Simbolno smo to mi takrat, ko se počutimo prav »razpadajoče« (»vse mi je padlo dol«, »vse mi gre po zlu«, »izgubljam tla pod nogami«, »to je pa za umret«, »raztrgalo me bo« ...), izgubljene in brez prihodnosti. Ob takšnih trenutkih mislimo, da je nemogoče ponovno polno zaživeti. In kaj stori Jezus: odstraniti težak kamen, ki pritiska naše življenje. Jezus odpre grob, a ven moramo priti sami in imeti pogum soočiti se z realnostjo, z resnico ... Potek osvoboditve ni hipen: Lazar ima noge, roke in glavo še povite s povoji. Bog uporabi posrednike: prosi druge, da mu odvijajo povoje. Brez dvoma smo tudi mi poklicani, da sprejmemo te posrednike (da nas odvijajo) ali da sami postanemo posredniki za druge, da jim prinesemo svobodo in upanje. Tudi ta vidik današnjega evangelija je nadvse aktualen. *Ne bojmo se prositi za pomoč, če jo potrebujemo, in še manj se bojmo ponuditi pomoč, če smo jo sposobni dati.* Naj nas za konec opogumi Pavel: »Če pa je v vas Kristus, je telo sicer mrtvo zaradi greha, duh pa je življenje samo zaradi pravičnosti« (Rim 8,10).

Izhodišča za razmislek ob današnjem evangeliju:

- V katerih »grobovih« se trenutno nahajate: iz katerih »smrti« vas Gospod kliče: »Pridi ven!«?
- Kolikšna je vaša vera v to, da lahko Jezus učinkovito poseže v vaša življenja?
- V katerih vidikih v današnjem evangeliju se najbolj prepoznate in kaj vam govorijo v trenutni situacije pandemije koronavirusa?